

איצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

'יחוד ההתבודדות'

לאחר שאזלה כליל המהדורה הראשונה, הופיעה בס"ד המהדורה השנייה של הספר המופלא 'יחוד ההתבודדות'.

הספר ערוך מתוך שיחותיו ומאמריו של הגה"ח רבי אברהם צבי קלוגר שליט"א, מחבר ספרי 'נור ישראל'.

'יחוד ההתבודדות' הינו ספר יסודי, שוה לכל נפש, שיש בו לסייע לכל איש מ ישראל באשר הוא שם. בלשון קלה וצחה, מיישב על הלב שמחת חיים אמיתית, בהארה פנימית על המון מצבי הנפש – ע"פ עומק תורת החסידות להבעש"ט הק', והנחל נובע מקור חכמה רביה"ק מוהר"ן ז"ע.

מבצע לרגל ההוצאה לאור: 15 ₪ בלבד.

בשבוע הקרוב יופיע בנקודות מכירות הספרים בבתי הכנסת (בלוי).

להזמנת כמויות מרוכזות בלבד, תא קולי: 057,3122593

מתנה נפלאה – חודש ניסן

כל החודש הזה מקודש בקדושה מיוחדת, "ועל כן נוהגין בחודש ניסן יום טוב בכלו ואין אומרים בו תחנון, כי כל החודש כולו הוא בבחינת 'ראש חדש' ועל כן נקרא 'ראש חדשים' כמו שכתוב 'החדש הזה לכם ראש חדשים' (ליקוטי הלכות, ר"ח ג, א).

לא לחינם אמרו על חודש ניסן "החודש אשר ישועות בו מקיפות, החוסים בו מתקיפות" (מתוך 'יצר' לפרשת החודש), כיון שזהו זמן מסוגל ביותר לתפילה ולשפיכת שיח בתשוקה וגעגועים לפני בורא העולם.

עשבי השדה והצמחים שמתעוררים לחיים בתקופה זו גם הם נכספים להכלל בתפילתו של מי שיוצא להתפלל ולהתבודד ביניהם, והמלאכים שממונים על הצמחים מוסיפים לו כוח בתפילתו ומעוררים את זכויותיו כדי 'להמשיך ישועה' (שיחות הר"ן צח).

חודש ניסן הוא גם זמן מיוחד לתשובה, וכפי שרבינו הקדוש מגלה (בליקו"מ ח"א ט): "גם ניסן הוא 'ראש השנה' והם ימי תשובה, כי 'ניסן עתידין ליגאל' (ר"ה יא) ואין הגאולה אלא על ידי תשובה".

אלא שלפעמים דווקא הרצונות הטובים שלנו מעכבים אותנו מלשוב בתשובה...

שכן הרצון שבו ער בקרבנו תובע שלמות, האדם רוצה במפגעי לחזור בתשובה שלימה, וזו מתפרשת אצלו כהליכה בדרך הטובה בלי טלטלות שיזיון אותו ממקומו הטוב.

הוא גם מוכן לקבל עצה שעליו להתפלל ולבקש מה' שיחזירנו בתשובה, אבל הוא רוצה לפחות שהתפילה תהיה עם חמימות וכונה נכונה, עם מוח ולב.

השלימות הזאת היא המונעת לפעמים מלשוב בתשובה.

אך רבינו הקדוש מגלה, שכך הוא דרכו של השי"ת – דווקא כשהאדם רוצה לשוב בתשובה, מנסים אותו תחילה בהרחקה, מומנים לו עיכובים וסירדות שמחייבים המתנה ממושכת.

רק כך נוצר אצל האדם היכלי שבעורתו יוכל לשוב בתשובה (ראה ליקו"מ ח"א ו ח"ב מה ועוד רבות), ומי שלא מוכן לכך דורש עבודה מושלמת ומתוך כך הוא מזלזל באותם ימי המתנה טרופים ומבולבלים – מפסיד בעצם את ההזדמנות הנפלאה לשוב בתשובה.

אם בכל השנה יש לזכור כלל זה, הרי על אחת כמה וכמה בימים אלו שנועדו במיוחד לשוב בתשובה.

חודש זה לצד סגולותיו ומעלותיו מוקף גם בחבילי טירדות. ביעור החמץ, ההכנות לחג, אפיית המצות ועוד, מביאים עמם יגיעה עצומה ומבורכת. אלה אומנם טירדות של מצווה אבל עם כל זה המוח עמוס, העייפות סוחטת, הכל מסביב כל כך לא מסודר.

בזמנים שכאלו עלינו לזכור את הכלל: אסור להתנות את התפילה או את הלימוד בכך שהם יהיו מסודרים ומיושבים כל צרכם, כיוון שכך ורק כך היא דרכה של תשובה: מתוך כל הקלחת ובאמצע כל הכלבולים 'חוטפים' תפילה. בין קרצוף למשנהו, בין טירדה לחברתה, בהמתנה לתור משתרך, תוך כדי ריצה מבוהלת לחנות פלונית 'זורקים' אנחה כלפי מעלה, מדברים ומבקשים לה: עם ובלי לב.

לא מחמיצים שום הזדמנות להתפלל או ללמוד, שכן כל רגע בחודש זה יקר מפז, כל נקודת רצון וכל דיבור של תורה תפילה ובקשה שווים עתה הון כפול ומכופל. זה הפתח לתשובה וליציאה מן הגלות הרוחנית והגשמית גם יחד.

"עיקר יציאת מצרים" – אומר רבי נתן – "היה על ידי ריבוי הצעקות והזעקות שצעקו בני ישראל אל ה', כמו שכתוב, 'ונצעק אל ה' אלקינו וירא את ענינו, וכתיב, 'ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויועקו ותעל שועתם אל האלקים', " זה היה הקוד שפרץ את בריחי הארץ הסגורה והמסוגרת שהיתה בית עבדים איום לאבותינו.

אין צורך להתעמק כדי להבין שאנחותיהם וזעקותיהם לא היו מסודרות כל כך; הן בוודאי לא נשאו אופי של תפילות זכות; אלו היו זעקות ואנחות קטועות ומבולבלות, תוך כדי נגישות אכזריות ומכות על גווים שחוחים ממשא חומר ולבנים – דווקא אנחות כאלו הכריעו את הכף.

"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מ"כה ז, טו). גם בימינו מוכן ומוזמן חודש זה לניסים ונפלאות, ובו נפתח פתח מיוחד לתשובה.

צריך רק לבער את החמץ הפנימי שמועורר בנו גאווה ומונע מאיתנו את ניצולן של הדקות והשניות המבולבלות וחסרות הסדר שדווקא בהן ניתן לחטוף נקודות קדושות ודווקא בהן טמון סוד התשובה והגאולה.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות היומי	הדף
שבת	ניסן ה'	ל"ט.	קכב	ה"א	מנחות
א	ו'	ל"ט:	קכג	ה"ב	שלת שמו
ב	ז'	מ.	קכד	ה"ג	שמו שמב
ג	ח'	מ:	קכה	ה"ד	שמו שמד
ד	ט'	מא.	קכו	ה"ה	שמו שמו
ה	י'	מא:	קכז	ה"ו	שמו שני
ו	יא'	מב.	קכח	ה"ז	שמו שנוב

יום של הפצה

ו בניסן: לע"נ ר' יעקב ב"ר יצחק ז"ל

ט בניסן: לע"נ ר' יעקב ב"ר יוסף ז"ל

י בניסן: לע"נ ר' ישראל ב"ר חיים שלום ז"ל

יא בניסן: לע"נ ר' יהושע בן גמילה ושמואל ז"ל

יו"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב: 8552121-718 (1)

מוקד הישועות: 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646

הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

רעשן אחרי פורים...

במלחמת היצר, ככתוב "חדוות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח). אסור לנו אפוא להיות כאותם גיבורים שאחרי הניצחון טמנו את נשקם בארון. עלינו לחדש את הנשק הזה שלנו ולצאצא אותו שוב ושוב.

נכון, כבר שמענו ולמדנו הכל, אבל להפנים את הדברים צריך בכל פעם מחדש. להתבונן שוב ושוב עד כמה מאושרים אנו ב"שלא עשני גוי", להחזיר לתודעה יותר ויותר שאכן "ברוך הוא אלוקינו שבְּרָאנו לכבודו והבדלינו מן התועים", להטמיע בקרבנו את הידיעה "שאהבת עולם בית ישראל עמך אהבת, תורה ומצוות חוקים ומשפטים אותנו לימדת".

השמחה בה' איננה הרגשה חד פעמית, זוהי דרך חיים – "ישמח לב מבקשי ה'" (תהלים קה); "שויתי ה' לנגדי תמיד, לכן שמח לבני" (תהלים טו) – והיא כלי הנשק שלנו, שאותו צריך לרענן ולחדש בקביעות, כנגד היצר שגם הוא מתחדש עלינו תמיד.

זאת במיוחד בימי ניסן, ראש החדשים, שבו אנו מתחילים את עבודת ה' שלנו בדרגה גבוהה יותר מבשנה שעברה, מה שגורם לאויב שלנו, לשרג גם הוא את טכסיסי המלחמה שלו, את הלחצים, הבלבולים והתאוות.

לא בכדי אמרו חז"ל: "משנכנס אדר מרבין בשמחה" (תענית כט ע"א) וכפי שפירש רש"י: "משנכנס... פורים ופסח" – ללמדך שה' מרבין בשמחה" ממשך גם בפסח!

לאחרונה – הצו המפורסם של רבינו: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד".

ואף על פי כן, בחלוף השמחה והעליצות הפורימית – דווקא הטירדה והלחץ של ערב פסח מתיישבים להם טוב מאד בתוכנו...

כן, למדנו בפורים שהקב"ה אוהב אותנו עד בלי קץ, בכל עת, בכל מקום ובכל מצב. טעמנו והרגשנו את האושר העצום שבכל מצווה, בכל נקודה יהודית שלנו. אבל איזשהו קול פנימי לוחש לנו: 'כבר שמענו את כל זה די והותר'...

כך שאם נרצה או לא נרצה, השמחה נגזרת עד... הפורים הבא...

האויב שלנו, היצר, מנסה שוב ושוב להסית, להטעות ולבלבל, בהתמדה עיקשת. גם אם אתמול ושלשום ניצחנו אותו, הוא אינו אומר נואש; הוא מגיע שוב ושוב. אותן התאוות, אותן המידות הרעות, אותו חוסר אמונה, רק אולי כל פעם בלבוש קצת שונה...

גם הניצחון העצום שנחלנו בפורים על "קליפת המן-עמלק" אינו שובר אותו. לפיכך גם אנחנו מוכרחים להתחדש ולא להשבר.

השמחה, יש לדעת ולשנן היטב, היא חוד החנית שלנו

"כשאדם נתקן ממדרגה למדרגה, או צריך לו לילך דרך אלו הדמויות כדי להגיע אל הקדושה. ותיכף כשעולה להמדרגה, אזי נתעוררין הקליפות ומסבבין אותו..."

"כדי להכניע הקליפה המסבבת שבכל מדרגה... צריך שיעור שמחה של מצוה על עצמו, היינו שישמח על ידי שיוזר שזכה להתקרב לה' יתברך, וזכה להתקרב לצדיקים המקרבין אותו לה' יתברך – ועל ידי השמחה הזו הוא משבר הקליפה ונכנס למדרגה שניה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א כה)

א' גראגער נאך פורים" (= רעשן אחרי פורים), פתגם עממי קולע המבטא את הרעיון שדבר לאחר זמנו הינו חסר טעם ותועלת.

ברם, לפתגם זה יש גם משמעות נוקבת: יש לנו נטייה טבעית, בחלוף אדר ופורים, להכניס לארון, יחד עם המסכות והרעשנים, גם את רגשות השמחה שקנינו בזמנים יקרים אלו.

זאת על אף היותנו מצויים להיות שמחים לא רק בפורים. יעיד על כך הפסוק: "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוך בשמחה ובטוב לבב" (דברים כח) שאינו מתייחס דווקא לחודש אדר, כמו גם הפסוק: "שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב" (תהלים לב); "ושמחתה אני את השמחה" – "זו שמחה של מצוה" (שבת ל ע"ב) ומקורות רבים נוספים שאינם מצטמצמים לחלק זה או אחר של השנה; ולא

החסיד ר' שמחה בונים קלושינר

גדולה היה אומר: 'הוא יפתח לבנו בתורתו של רבינו, שנוכה להבין, לשמור ולקיים'."

זוגתו של ר' שמחה בונים, היתה כעדותו של רבי נחמן חסידות ברסלב בלב ונפש, והיתה מדרבת דיבורי אמונה ברבינו שלא היו מביישים את גדולי החסידים. כאשר נוסדה ישיבת ברסלב בבני ברק על ידי החסיד רבי שמעון ברגשטיין עמדו ר' שמחה בונים וזוגתו מרת יאכעט במסירות לימין הישיבה, זאת מאחר שלא זכו לילדים משלהם.

רבי שמחה בונים נסתלק לעולמו ביום ה' בניסן שנת תשל"ג.

לזכות לתקון אמיטי לנשמה". כך הרבה לשוחח עמו בדברי אמת היוצאים מן הלב, ובזכות דבריו החליט הנער שמחה בונים: 'פה אשב כי איוותיה'.

כל ימיו החזיק טובה לחסידים נלהבים אלו וחזר על דיבורי תורה ועבודת ה' ששמע מפייהם. "כך אומר היה רבי יצחק ברייטר", שח ר' שמחה בונים, "כתוב על זאת יתפלל כל חסיד אריך לעת מצוא" – מי שרוצה להיות חסיד אמיטי – יתפלל... לעת מצוא – יבקש תמיד מה' שימצא זמן פנוי לעבודת ה' ושלא יטרדהו ענייני העולם הזה".

עוד סיפר: "רגיל היה רבי יצחק ברייטר לומר: 'ופטר המור תפדה בשה' – אם רצונך להתפטר מן החומרות? תפדה בש"ה – ראשי תיבות: 'בשעה התבודדות'..."

ר' שמחה בונים התחתן והתגורר בעיירה פביאניץ הסמוכה ללודז, שם דר עוד אחד מחסידי ברסלב בשם ר' יצחק שולשטיין.

בסביבות שנת תרצ"ה עלה ארצה והתגורר בשכונת לבית הנסות של חסידי ברסלב בירושלים העתיקה. לפרנסתו עבד כחיט.

מספר הרה"ח ר' נחמן בורשטיין: "אני זוכר כיצד רבי שמחה בונים עומד ומשוחח בהתלהבות שיחת חברים בעבודת ה' עם רבי שמואל שפירא. בכל פעם שדיבר מרבינו הגיע כמעט להתפשטות הגשמיות. בהתעוררות

התקרבותו לרבינו היתה בנסיבות מופלאות. היה זה בימי נעוריו בוורשה שבפולין. יום אחד איחר אחיו הצעיר לשוב הביתה, קראו לשמחה בונים והורו לו לצאת ולחפש אותו.

תוך כדי חיפושיו, עלה על דעתו של שמחה בונים לסור לבית החסידים הברסלבי – שמו שם שוהה האח.

ואכן, כשנכנס לברסלב, גילה את אחיו יושב ומקשיב ברצינות גדולה לשיעור הנאמר מפי אחד החסידים.

הוא ניגש אליו ולחש לו: "היודע אתה שבבית דואגים לך?" קם האח, יצא מבית המדרש ושם פעמיו לעבר ביתו.

אך שמחה בונים שהיה סקרן לדעת מה ריתק כל כך את אחיו, עד כדי כך ששכח כי בבית מצפים לשובו, נשאר במקום והטה אוזנו לנאמר.

באותה שעה דיבר בתורת רבינו החסיד הגדול רבי יצחק ברייטר, שכל דבריו היו כגחלי אש ונסכו בלבבות השומעים אמונה וכיסופים דקדושה.

הנער חש שהדיבורים הם עבורו כמים קרים על נפש עייפה. רבי יצחק הדליק בקרבו את הניצוץ – – –

מי שהביאו לפני ולפנים לחסידות ברסלב היה החסיד הגדול רבי שלמה גבריאל; הוא ניגש אליו לאחר מכן ואמר לו: "דע לך שרבינו הקדוש רבי נחמן הוא רבי בשביל הנשמה, לא בשביל הממון, המעמד וכדומה, אלא כדי

כשבילבוליך מתגברים מאוד, יתכן שאתה קרוב מאוד לקדושה.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב מה)

מאחורי התחפושת...

יהודים תועים שבתוך לבם מפכה מעיין טהור של אמונה בה. בקשב רב האזין לשיח ליבם של זוג השחקנים היהודים: "אומנם נראים אנו כגויים לכל דבר, אך באין רואה שומרים אנו על מצוות החג, איש אינו יודע על כך, לא הבמאים ואפילו לא חברינו הקרובים למקצוע. באנו אליך לאחר ששמענו שאצלך נוכל להשיג מצוות מהודרות. אנא ממך, אל תשיב את פנינו ריקם!"

בעוד רבי לוי יצחק מופתע ממה ששומעות אוזניו, המשיכו השניים: "היום הוא שבת קודש, איננו יכולים לשלם לך, אך האמן לנו, לאחר צאת השבת נופיע שוב בביתך וניתן לך את מלוא התשלום על המצוות."

"המתינו כאן מספר רגעים", אמר להם רבי לוי יצחק, ונעלם אל תוככי הבית.

האנשים הביטו זה על פני זה: האמנם הוא יאמין לנו וייתן לנו את מבוקשנו?

לא חלף זמן רב, ורבי לוי יצחק נוגש לפתח הבית כשידי אוהזות בחבילת מצוות עטופות היטב והגיש אותה לשני השחקנים:

ניצוץ השמחה שהבליח מעיניהם לא נעלם מעיניו: שמחה אמיתית של יהודים החפצים לעשות רצון יוצרם.

לאחר צאת השבת חזרו השניים אל ביתו ופיהם מלא תודות וברכות. הם שילמו לו את הסכום שביקש ואף קנו אצלו מצוות נוספות שיספיקו להם להמשך החג.

זמן רב לאחר שעזבו את ביתו, עדיין היה רבי לוי יצחק נתון תחת הרושם העז, שהותירה בקרבו הפגישה עם שני היהודים הנראים כרחוקים מיהדות, אבל מסתבר כי מים רבים לא הצליחו לכבות את שלהבת אמונתם כבוראם.

כל ימיו היה מספר סיפור זה, כדי להמחיש עד כמה לא ניתן לומר פירושים על יהודי, אפילו אם הוא נראה כאחד שכל מטרתו להתלוצץ מן המצוות. שכן אין זו אלא 'תחפושת' בעלמא...

"כי מי שידע קדושת ישראל, מאין הם לקוחים, וידע רוחניות ודקות של ישראל – הוא יודע שישאל את החוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך להם, כלל וכלל לא – לפי גודל קדושתם משרשם, וגודל דקותם ורוחניותם" (ליקוטי מוה"ר ח"ב, ז).

עם בני משפחתו את סעודת שבת חול המועד פסח. לפתע, נקישות על הדלת. נגש רבי לוי יצחק ופתח. מולו עמדו שני יהודים גלוי ראש וגלוי זקן. "שבת שלום וחג שמח" ברכוהו. השיב להם רבי לוי יצחק לשלום, אם כי ניצוץ של חשד כירסם בלבו: מי יודע מי הם? אולי שוטרי חרש, בלשי הנ.ק.וו.ד?

באותם ימים קינן החשש בלבו של כל יהודי חרד, שמא עוד קט יאסרוהו "בעוון שמירת יהדות".

כאילו כדי לאשש את חששו, פנו אליו השניים בשאלה: "האם תוכל לתת לנו מצוות לחג?"

"אכן, כפי שחשבת, מדובר באנשי המשטרה החשאית. מה אעשה? מאין יבוא עזר?" – הררה.

למרות סערת לבו, שמר על ארשת פנים שלוה: "מצוות? על מה הנכם מדברים? אין בבית דבר כזה!"

אך השניים לא סבו על עקבותיהם; הם נשארו נטועים על עמדם, ולהפתעתו הבחין רבי לוי יצחק בהבעת צער ואכזבה על פניהם; לא שנאה, לא מבע עיקש של רודפי דת, אלא פשוט צער אמיתי – – –

בנימת תחנונים החלו מספרים לו מה הביאם הלום: "דע לך יהודי יקר, כי מעולם לא נכשלנו באכילת חמץ בחג הפסח, זה מבחינתנו קו אדום שאיננו חוצים אותו. נוה ונוש, כי אכן הגענו אל העיר למטרה מבישה ביותר, להשתתף בהצגת ליל הסדר; שלא מטובתנו נגררנו לעשיית שחוק והיתול מן החג הקדוש ומצוותיו".

רבי לוי יצחק לא ידע את נפשו. טביעת עין לו; יודע הוא להבדיל בין סוכני נ.ק.וו.ד המתחזים לאנשים תמימים, לבין

מודעות הענק משכנו את עיני העוברים והשבים, רבים התגודדו לידן וקראו את אשר נכתב בהן:

"הצגת ליל הסדר, מחזה משעשע שלא ישכח מלבכם ימים רבים. על ידי מיטב הבמאים והשחקנים. בואו בהמוניכם!"

הימים הם ימי השילטון הקומוניסטי באומן. כמו בכל עיר בברית המועצות, היו שני סוגי יהודים: כאלו שדבקו במסירות נפש בשמירת התורה והמצוות חרף הסכנה שבדבר; וכאלו שלדאבון לב נסחפו עם רוחות הזעף הסוציאליסטיות שניערו מעליהם כל זכר יהדות.

לא מעטים מהם קיימו בהידור את מאמר חז"ל: "למה נמשלו ישראל לכוכבים ולעפר? שכשעולין – עולין עד לכוכבים; וכשירדין – יורדין עד לעפר" ... אלה האחרונים הפכו לחוד החנית במלחמת השלטונות בקדשי ישראל ולא בחלו בשום דרך, כולל הצגת היתוליות שתוכנן הפיכת מצוות התורה ללעג ולקלס.

וכאן אנו נגיע למודעות הענק המבשרות כי "ההצגה הגדולה – הצגת ליל הסדר" הגיעה לעיר.

מובן שמי שעמד מאחוריה היו יהודים מן הסוג השני, אלא שכבר נאמר: "ישראל, אף על פי שחטא – ישראל הוא, גם יהודי הנראה כגרוע שבגרועים הרי בעמקי נשמתו מהבהב ניצוץ קדוש של אמונה.

יעידו על כך צמד השחקנים מהצגת ליל הסדר שפקדו את ביתו של רבי לוי יצחק. אך בל נקדים את המאוחר.

בביתו יושב רבי לוי יצחק בנדר, מגדולי חסידי ברסלב, וסועד

השבוע לפני...

השבוע לפני 204 שנה

מתפללים לרפואת רבינו הקדוש

עם תום ימי הפורים של שנת תקס"ז, ללא כל הכנה מוקדמת, מצווה רבינו הקדוש לרתום מרכבה ולהתכונן לנסיעה ארוכה. אפילו רמז הוא אינו מעניק, לאן פניו מועדות ומהי מטרת הנסיעה. הדברים היחידים שיצאו מפה קדשו היו אפופי מיסתורין.

לפני צאתו לנסיעה ספק קל אף כף בשמחה והתבטא: "היום מתחיל דבר חדש!!! אחר המשיך ואמר: "אנחנו דומים למי שמנגן, והעולם מרקדים. מי שאינו מבין ושומע את הניגון, היא פליאה בעיניו: מה הם רצים אחריו ומה הם מרקדים. כך היא פליאה אצל העולם על מה אתם רצים אחר. כשאשוב מדרכי, אני אוכל לנגן ואתם תוכלו לרקוד..."

בין דבריו גילה גם אמר: "איזו היו יודעים העולם על מה אני נוסע – היו נושקים את הריסת הרגלים שלי. בכל פסיעה ופסיעה שלי אני מכריע את כל העולם כולו לכף זכות!!!"

כיוון הנסיעה היה לאזור צפון-מערב קייב. כשהוא מבקר בערים: נברישט, אוסטרו, ברודי וסלב. עד היום הזה אין לנו כל צל של מושג מה היו כוונותיו הטמורות של רבינו בביקוריו בכל אותם מקומות, ומה פעל בהם.

אחד המכתבים הבודדים שהשתמרו בידינו מאת רבינו הקדוש, הוא מכתב שנשלח במסגרת אותה נסיעה, בעת שהותו באוסטרו. במכתב הוא מבקש לתמוך באשתו הרבנית, וביקש שהחסידים, ובפרט מוהר"ת, יתפללו לרפואתו השלימה.

דבר חוליו של רבינו נפל על החסידים כרעם ביום בהיר. מובן מאליו שהם מילאו מיד אחר בקשתו והקדישו תפילות רבות לרפואתו. מוהר"ת לא עצר כוח, וכיום חמישי, ה' בניסן שנת תקס"ז, ערך אגרת ארוכה הממוענת לרבינו הקדוש, בה הוא שופך את לבו, כתלמיד לפני הרב, כדברים נוראים ונפלאים.

"עמדתי מרעיד, נבהלת מראות, צירים אהוני, חבלי לידה הקיפוני, אהובנו אדמו"ר, ידיד עליון וידיד כל נפשות בית ישראל וידיד נפשו, מה נאמר ומה נדבר" – – –

הוא כותב בהתלהבות: "אנו מקיימין דבריו הקדושים להתפלל בעדו, אך השם יתברך ירחם עלינו ועל כל עמו בית ישראל, שנוכה שיתעורר לבבנו שנוכל להתפלל כראוי, ולהתפלל על עסק כזה. כי אם היינו מרגישים קצת – היה ראוי לנו לזעוק בשוקים וברחובות. לעורר רחמי עליון ועליו ועל כל בריותיו, ועל כל הנפשות המונחים במקום שירד, ומצפים ומחכים להסות תחת כנפיו, אשר עדיין לא זכו להתלונן בצילו הקדוש; ומכל שכן גודל הרחמנות שיש עליו כידוע לאדמו"ר, ובפרט עלי אשר מנגזר מעפר הקימני ומאשפות דלות הרימני ובין נדיבים הושיבני – ועדיין אני ערום בלי לבוש, ומי יודע אם כבר הגעת אפילו לימי יניקה. ואין לנו לינוק ולשאוף שפע ולקבל חיות, כי אם על ידי אדמו"ר. הוא היינו ואורך ימינו".

(עפ"י חיי"מ קנה, על"ת א)

לחידודא

חידון השבוע לעתים

חידה מס' **94**

למה מסוגל המרוך שאוכלים בפסח?

הפתרון לחידה מספר 93
על איזו אכילה אמר רבינו ש"כולו קודש... ועולה למקום אחר לגמרי?"
- על האכילה בשבת
(ליקוטי מוהר"ר ח"ב, יז)

זכה בהגרלה לחידה מס' 92
אשר בינך, ביתר עילית.

בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחינת תשובה, תקשוני 1-9-2-1 ותשארו חודעה. בין הפותרים נכונה עדי שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

מה משמעות דברי רבינו ש"אסור להיות זקן"?

תשובת הרב שמואל שטרן:

שאלה זו קשורה לחודש האביב, שהוא ראש החודשים, ראש להתחדשות והתחלה חדשה, כי כשמגיע חודש ניסן ויצאים מתרדמת החורף ומתחדשים שוב בפריחה של האביב.

והרי לשון רבינו בשיחות הר"ן נא: "אין טוב להיות זקן, הן חסיד זקן והן צדיק זקן. זקן אין טוב. כי צריך רק להתחדש בכל יום, להתחיל בכל עת מחדש".

הזיקנה איננה תלויה אפוא בגיל מסוים אלא בחוסר רצון להתחדש, ולכן מי שלא נרדם בעבודת השם זוכה להיות צעיר.

דבר זה נלמד מסיפורי מעשיות: במעשה השבעה בעטלערס, שם מסופר על הזקנים, שכל אחד מהם התפאר בכך שהוא צעיר יותר, ואילו הזקן שבהם, שהוא הבעטלער העיוור, היה צעיר יותר מכולם.

כפי שרבי נתן מבאר זאת בליקוטי הלכות הלכות תפילין ה, נמצא שהזקן ביותר צעיר יותר מכולם – משום שהוא מרגיש שעדיין לא התחיל להיות כלל, "כי זה עיקר החיים, כשמתחילין לעבוד את ה' בכל פעם מחדש, כאילו לא התחיל עדיין בעבודתו כלל".

בהמשך דבריו מתאר רבי נתן את ההתחדשות שראה אצל רבינו הקדוש פעמים רבות, "שאף על פי שבשעה הקודמת התפאר עצמו בגדולות ונוראות, וגילה תורה נפלאה אשר לא נשמע כואת, כדרכו – ואחר כך, בשעה שאחריו, ראינו אותו שרוי בצער גדול, וכמה פעמים פירש צערו ושיחתו לפנינו מעומק הלב, שהוא מצטער מאד אך זוכין להיות יהודי – כמו שלא הריח מעולם ריח עבודת ה'... אף על פי שבשעה הקודמת גילה מה שגילה והתפאר שהשיג מה שהשיג, מה שאי אפשר לגלות – אף על פי כן, תיכף אחר כך, היה אומר שאינו יודע כלום.

"הכלל: שמעולם לא עמד על מדרגה אחת, רק היה הולך בוריוות בכל פעם מדרגא לדרגא ברום מדריוות העליונות והגבוהות; ואפילו כשהגיע למה שהגיע וכו' עדיין לא נתקררה דעתו בזה... וזה עיקר החיות באמת, כשזוכין להתחיל בכל פעם מחדש בעבודת ה', שהוא עיקר החיים באמת".

על פי המבואר בספר 'נחת השולחן' הרי שיחוסר הידיעה: שהצדיק חווה כל פעם אינו מהווה נפילה ממדרגתו הגבוהה, אלא שהצדיק רוצה להתחדש כל פעם בעבודת השם "ועושה עצמו כאינו יודע וכאילו הוא עדיין יניק לגמרי ולא התחיל עדיין להיות כלל, ומתחיל בכל פעם מחדש".

ואיך עושים זאת? על ידי התעלמות מהבלי העולם ודביקות בה, כאותו בעטלער 'עיוור' שדווקא הוא הרגיש צעיר מכולם מפני שלא 'הסתכל' על המאורעות החולפים של העולם אלא על ה' יתברך בלבד החי לעולם, ולכן גם הוא נולד מחדש בכל פעם. שכן הקדוש ברוך הוא מחדש את הבריאה בכל יום, ומי שמחובר אליו זוכה גם כן להתחדשות וחדש את עמו.

אף מוהר"ת לא נתן לעצמו להזדקן וחדש את עצמו כל פעם. הדבר בא לידי ביטוי בין השאר בסיפור שפעם נסע בדרך והתפלל תפילת שחרית בעגלה, אך לא יכול היה להתלהב בתפלתו כמו תמיד. רבי נחמן מטולטשין שהתלווה אליו שם לב כיצד מוהר"ת מתאמץ מאד בתפלתו ואינו מצליח להתפלל בהתלהבות כדרכו, עד שהגיע למילים: "והודו לזכר קדשו" שם התלהב מאד, כמו שאומר שעלינו להודות לה' אפילו רק לזכר מעט הקדושה שאנו מצליחים להשיג. ואכן משם ולהלן התפלל כבר בהתלהבות כהרגלו.

נמצינו למדים מהסיפור הזה שהיציר רצה להתגבר על רבי נתן ולהזיקונו שלא יתפלל תפילת שחרית בהתלהבות, אך רבי נתן התגבר בכוחות מחודשים ולא יותר – ועל ידי זה זכה להתחדש בתפילתו ולהתפלל בהתלהבות.

כך גם עלינו לאמץ את הדרך הזאת ולא לעבוד את ה' כ"מצוות אנשים מלומדה" (ישעיה כט, יג), אלא בהתחדשות חוזרת ונשנית כמו שרבינו הקדוש לימד אותנו שאף פעם אסור להיות זקן בעבודת ה'.

"וספר לו שבעת ימים לְהִתְרַגֵּל... וְיָהָר" (ויקרא טו, יג)

פעמים רבות מתגנבת אל הלב מחשבה: זה זמן רב שאני רוצה ומנסה, משתדל ומתפלל, מתחנן ומתאמץ לעבוד את השם כראוי – ובכל זאת אני עדיין רחוק מעבודת השם בדרגה ששאפתי להגיע, אין טעם אפוא להמשיך במאמצים, צריך לנטוש את השאיפות לדרגות נעלות, ולהסתגל למציאות ש... זהו זה, זה אני, זו דרגתי בעבודת השם, אולי עוד טיפה אעלה – ותנו לא...

מחשבה כזאת שמופיעה בצורה זו או אחרת, בגלוי או בהחבא, היא מטכיסו הקטלני של היצר הרע, שמנסה למנוע מאתנו אושר נצחי. כל כולה שקר וטעות. ראשית, כי עצם התשוקה להתקרב לה' – יקרה וחביבה עד מאוד, כפי שבעל 'חובת הלבבות' מונה בהקדמתו, בין המצוות שחייבים בהם בכל עת, את המצווה: "שנסכוף לעשות המצוות המוטלות עלינו, כמו שנאמר: אֲחֻלִי – יִכְוֶנו דַּרְכֵי לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ" (תהלים קי"ה).

בנוסף, יש במחשבה כזאת טעות גדולה, שהרי מי שמשתדל ומתאמץ תמיד להתקרב לה', ואינו אומר נווא – בסופו של דבר בוודאי יצליח. שכן כשרואה ה' יתברך שהוא כל כך מתאמץ ורוצה ומנסה שוב ושוב, פעם אחר פעם – בוודאי ירחם עליו ויסייע לו, כפי שלימדונו הו"ל, שה' יבא ליטהר, מסייעין אותו" (זו"מ לה ע"ב).

ענין זה מרומז בדין התורה שכל הטמאים, גם אחר טבילתם, עדיין טמאים עד הערב, ככתוב: "ובא השמש וטהר" (ויקרא כב, ז). אך מי שטומאתם חמורה יותר, כמו הוב והמצרע, צריכים להמתין שבוע ימים כדי להטהר. אבל גם הם, בבוא זמנם, זוכים להטהר.

כך כל מי שרוצה לקדש ולטהר את נשמתו – אל ייפול ברוחו כשהדבר אינו עולה בידו לאלתר, שכן בבוא הזמן, אם רק לא ירפה מהשאיפה הנעלה שלו – בוודאי יזכה לקדושה ולטהרה בשלימות!

(עפ"י ליקוטי הלכות, ברכות השחר ה, מא)

חוויה עם נשמה
דרך צדיקים
סוכנות נסיעות לחו"ל

חוויה עם נשמה
החלה מהרשמה
למגוון קבוצות הקיץ

סיסות לכל יעד בעולם

ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

מקדמי ESL
לשירותים 24/6

מרכז הטיסות
לטיסה חוזרה ביותר

נייט 7/1700

שירותי לינה
נסיעות פנים
גלאטש כשר

ESL
הפתרון לתייר היהודי בעולם
02-999-72-72
רח' הפץ חיים 33 (ליד זכרון משה) ירושלים

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-255-522
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה וצילחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למשקע לילי, לנחת ושמחת חיים

המפיעים							
<p>חיים שמואל גשטרן ה"ר</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן</p> <p>לידיד הר"ר חיים שמואל גשטרן ה"ר</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 2000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן נתן שיחי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שחתי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות הפצעה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>

ישועות באומן היום!
נוסעים עם אירו-פנים - התחייבות עם נשמה

אירו-פנים 02-800-80-80

התחייבות
בנוסטי טיסה חוזר ביותר

לא קונים כרטיס לאוקראינה ולכל היעדים לפני שבדקים באירו-פנים!

שירותי פנים ביחפה EuropeNim
ground logistics in europe